

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS

ZSIVKOVITS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... .. 14— kor.
Fél évre ... .. 7— kor.
Negyed évre ... .. 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.«-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Ki az ur?

Miskolcz, 1905. szept. 23.

(sz. j.) Ez a gyűjtőfogalom az utóbbi napok alatt kibővült. A kereskedelmi miniszter a nála tisztelgő munkásküldöttség tagjait „leuraszta“, — méltányos és helyénvaló volt tehát, hogy az államvasutak igazgatósága most elrendelte azt, hogy az altiszteket is megilleti hivatalosan az „ur“ megszólítás. Ez tehát rendben van.

Nem lehet kifogásunk az ellen, hogy a jogok kiterjesztését célzó törekvések örvendetes módon találjanak méltánylásra, de igenis helyteleníteniünk kell, hogy a jogok kiterjesztésével előnyökhöz jutott egyes kasztokkal szemben más érdekkörök jogai háttérbe szorulnak. Ez nem egyenlő elbánás és épen nem alkalmas arra, hogy megelégedett tisztviselői kart teremtsen.

A hivatalnokok ezideig azon megkülönböztetett czimzésben részesültek a többi alkalmazottakkal szemben, hogy hivatalosan is „urak“ voltak, — ma már ez nem különleges jog, mert ime, az altisztek hasonlóképen „urak“ lettek, tehát ebben a tekintetben a hivatalnokokkal egyenlően ugyanazon jog élvezetébe léptek.

Ez mindenesetre elismerés és megtiszteltetés az altisztekkal szemben, de egyuttal valami hiányosságot érzünk mellette, amely a hivatalnoki kar jogainál és igényeinél mutatkozik. Távol álljon tőlünk, hogy mi a kitüntetett altiszti kar érdemeiből a legcsekélyebbet is levonni akarnánk, sőt ellenkezőleg, teljes elismeréssel vagyunk sikeres szolgálataik iránt. De mégis ki kell jelentenünk, hogy a hivatalnoki és altiszti kar között feltétlenül szükséges valami megkülönböztető vonalat huzni annak a nagyon sokszor hangoztatott, ugynevezett „katonai fejelem“-nek az érdekében is. Mint eddig fennállott hosszú évek során a hivatalos czimzésben kifejezett megkülönböztetés, ugy szükség van arra ezután is.

Ezt a józan gondolkodásu altiszti kar is belátja s csak helyeselheti, hogy ha az ő jogaik kiterjesztésével lépést tartva felebbvalóik is bele helyeztetnek az őket méltán megillető jogokba.

Mint az altisztek nem kívántak sokat az általános mozgolódások korszakában, mi is mérsékeljük óhajtásunkat s a távozó miniszter talán meg is fogja azt hallgatni, annyival is inkább, mert a hivatalnoki kar a maga speciális érdekében még egyáltalán nem alkalmatlankodott nála.

Mi csak azt kérjük, hogy ezentul hivatalos megszólításoknál a hivatalnokok neve elé oda tétessék az az elkobzott czim, melyre minden kvalifikált ember jogosan tart igényt, — hogy: „tekintetes“.

Indítsunk mozgalmat a felsőbbbség elé terjesztendő ezen kérelem tolmácsolása céljából s mi erősen hisszük, hogy a hivatalnoki kar ezen szerény és jogos kívánsága nem fog süket fülekre találni!

TÁRCZA.

Vágy.

*Itt a csöndességben,
Nem hallok semmi mást,
Csak messze távolból
Egy hang gyötör folyvást.*

*Itt a sorsban bizol, —
Oh, ne kinozz tovább
Gyere vissza hozzám:
Szerető szív vár rád!*

Ziattner Margit.

Miss Sarah fogai.

Még New-Yorkban is eseményszámba ment a kitünő parti, melyet Blaneley Sarah csinál, akit Stephenson Harry, a tiszteres milliomos, szép, fiatal gyáros jegyzett el. De hát Sarah, ha vagyoniilag meglehetősen zilált helyzetből kerül is ebbe a mesés jóléte, szépségénél fogva Stephenson nem csinált rossz vásárt.

A fiatal gyáros észnélkül szerette az ő

Közlekedés-ügy és az alkohol.

Szept. 23.

(Folytatás.)

A három évvel ezelőtt megindított kísérlet, hogy ezen esodálatos eredményü mozgalomnak a vasutak körében hivek gyűjtessenek, különféle ellentállásra talált és pedig nemcsak a mértékadó helyeken, hanem a személyzet körében is. Történt pedig ez azért, mivel sem a szesz kártékonyságát, sem pedig a szesztől való tartózkodás üdvös hatását nem ismerték, ezt túlzásnak is vették és iparkodtak annak elterjedését megakadályozni, azon hiszemb, hogy az a tekintélyt sérti és ugy tüntetné fel őket, mintha a szesznek rabjai volnának. Hogy mily együgyü volt ez a nézet, azt a következmények világosan mutatták. A fentebb említett példa nemsokára Franciaországban, Schweizban, Dániában és Belgiumban is követőkre talált. A szeszt ellenzők, valamint a szesztől tartózkodók táborában ma már egy a vélemény: a józanság, mely csak a szesztől való teljes tartózkodással érhető el, első sorban a közlekedési szolgálatnál kívánatos. — A német vasuti vállalatok is kezdenek engedni azon merev állásponttól, melyet D. de Terra vasuti

világszép jegyesét és szemet hunyt a lehetetlen szeszélyek fölött, a melyek már-már a szép menyasszony sorsára eshettek.

Blaneley James, a Sarah apja elég nagy házat vitt csekély jövedelméhez képest. Még társalkodónőt is tartott anyátlan leánya mellett. Az amerikai leánynak nem kell garde de dame, de Sarahnak kellett valaki, aki fölött rendelkezék, uralkodjék. Megfelelő medium volt erre a Clavetonné. Az a jobb napokat látott özvegy, a ki már két év óta türte Sarah kiszámíthatlan szeszélyeit, hogy leányát, Ellent neveltethesse.

Épen rossz napja volt Sarahnak. Alig egy óra előtt adta ki utját Clavetonnénak, aki már egy hét óta fekvő beteg volt s ez okból nem lehetett szolgálatára.

Ellen kért, rimánkodott, hogy ne bánják ily kegyetlenül velük, hisz anyja nemsokára jobban lesz és kipótolja mulasztását.

— Ne jajgass; kiáltott az alig tizenhat éves, szelid arczu, kellemes külsejü leánykára. Amit kimondtam, nem vonom vissza. Holnapután elmehettek.

A szerelmében vak Stephenson némi meg-

igazgató törekvéseivel szemben ez ideig tanusítottak, úgy, hogy a vállalatok egy része az általa három évvel ezelőtt alapított egyletbe, mint pártoló tagok belépnek és maga a személyzet is ezen egylet iránt mindinkább több érdeklődést tanusít.

Ennek gyakorlati értéke nem abban keresendő, hogy a sok nehézség mellett aránylag rövid idő alatt létesült és nagyszámu követőt talált, hanem sokkal értékesebb ama tény, hogy ezen mozgalom, mely el nem vitatható, radikális uton indult, a legszélesebb körökben keltett érdeklődést, melyet radikálizmus nélkül sohasem lehetett volna elérni. Már pedig a ki belátja azt, hogy ezen küzdelemnek népünkre, különösen pedig a vasuti személyzetünkre nézve mily nagy a hordereje, az, mint lelkiismeretes egyén, arra az eredményre jut, hogy önmagát is lehetőleg korlátozza és szokásait vizsgálat alá veszi. Ennek végeredménye pedig a valódi mértékletesség lesz.

Az alkohol elleni küzdelemben a harcosok főcsapatát a teljesen tartózkodók képezik, kik, miként említettük, sokkal nagyobb hatást gyakorolnak környezetükre, mint azt bármi más uton elérni lehetne.

Ha majdan ez a tudat jobban elterjed és

döbbenéssel hallgatta, de nem mert ellenetést tenni.

— Nem volna kedve egy szánkópartira? Olyan jó friss levegő van — fordult a vőlegényéhez.

— Ha magának kellemes, készséggel.

— Te is velünk jössz, Ellen; — szólt a beteg társalkodónő leányához, aki most anyját helyettesítette nála.

— Parancsára, kisasszony.

— Hagyja az anyja mellett szegénykét; szólt Stephenson, mikor a leányka kiment, hogy öltözzék.

— Ne legyen olyan romantikus, Harry. Eleget elnéztem már nekik. Ha az anyja nem tehet eleget kötelezettségének, álljon legalább helyt ez a kis mamlasz.

Rövid negyed óra múlva mind a három elhelyezkedett Stephenson pompás szánjában.

Hogy repült a jármű, mintha szárnyai nőttek volna. A tüzes paripák lábai alig érintették a magas havat.

Sarah jóízűen föl-fölkaczagott, miközben elővillogott az a két gyöngysor foga.

a vasuti vállalatok és magánüzemek példái után a fent említett küzdő csapatot jutalom-ban, előléptetésben fogják részesíteni, akkor ezek követése még nagyobb mérveket fog ölteni.

Minél nagyobb követelményekkel lép fel egy haladó, gazdaságilag is fejlődő kulturállam a vasuti vállalatokkal és ezek alkalmazottaival szemben, annál inkább érvényre fog jutni a brémai kongresszusban hangoztatott arany igazság: „Csakis a józan ember lehet ura képességeinek!”

(Vége.)

Magánjellegű személyügyi tudnivalók.*)

— Irta: dr. Fülöp Lajos. —

I. A kérvényezésről általában.

A könyv első részében a t. Kartársak és hozzátartozóik egyesítve találják az őket érdeklő hivatalos jellegű személyügyi tudnivalóknak forrásait, minőlfogva a könyv első része elméleti jelentőségű, szükséges tehát, hogy e könyvnek az elsőn alapuló oly más része is legyen, amely kizárólag gyakorlati jelentőségű. A vasutasok és hozzátartozóik

*) Mutatvány szerzőnek az irodalom rovatban ismertetett könyvéből.

A járókelők megbámulták őket.

Milyen szerencsés ez a leány!

A nekitüzesedett lovak vágattak őrült sebességgel.

És a mint egy utczakanyarulónál befordultak, egy zökkenés, egy éles sikoly s a következő perczben a félredült szánkóból a jobb kéz felől ülő Sarah a kövezetre vágódott.

Stephenson és a kis Ellen, akik csak kisebb horzsolást szenvedtek, ész nélkül siettek segélyére. Sarah felemelkedett. Arezát az ajka táján elborította a vér, a mely a szájából patakzott.

— Orvos, orvos! — kiáltott rémülten Stephenson.

— Itt van a szomszéd házban — hangzott több oldalról.

Nagy nehezen vitték föl a sérült leányt. Az orvos nyomban konstataálta, hogy négy első foga kitört.

Sarah összetett kézzel rimánkodott, hogy segítsen rajta.

— Egyéb segély nincs — felelt az orvos — mint a kitörötteket műfogakkal pótolni.

szempontjából e részben legnagyobb jelentőséggel a kérvényezési jog bír, mely egyike a legértékesebb állampolgári jogoknak. A kérvényezés joga talán egy ágában sem nyer oly széleskörű alkalmazást a közzolgálatnak, mint az államvasutaknál, ahol csaknem minden kéréshez van kötve. A kérések az államvasutaknál három csoportba sorozhatók, ugymint:

olyanokra, melyeket az alkalmazottak szóbelileg adhatnak elő felettes előljáróiknak; melyeket az arra szolgáló hivatalos nyomtatványon kell kifejezniök és írásbeli bélyeges vagy bélyegtelen kérvényekre.

A két előbbi csoportba tartozó kérésekkel szükségtelen bővebben foglalkoznom, mivel azok a könyv első részében jelezve vannak.

Főszlyt helyeztem azonban a harmadik és legnagyobb csoportba tartozó írásbeli kérelmekre, mert ezek különösen fontos jelentőségűek és pedig nemcsak a tényleges alkalmazottakra és nyugdíjasokra, hanem hozzátartozóik, illetve hátrahagyott családtagjaikra nézve is. Ezen kérések rendszerint bizonyos külső alakiságokhoz vannak kötve, melyeknek betartása kötelező, de másrésről előnyös is, mivel a kifogástalan kérvények elintézése gyorsabban szokott történni, mint az olyanoké, a melyek külső alakhi hiányok pótlását teszik szükségessé.

A kérvényekre vonatkozó általános hasznos tudnivalók a következők:

A kérvény mindenkor sajátkezűleg irandó meg és keltezés után aláírandó. Olyanok, kik írni nem tudnak, a kérvényt megírathatják, de aláírásuk hitelességéül kézjegyükkel (kereszt) kell azt ellátniök.

Szükséges, hogy az egész iv papírra irandó kérvény mindenkor a helyes és illetékes helyre legyen ezimezve.

A czimzés után rövid tárgykivonatnak kell következnie.

A kérvény első részének magában kell foglalnia a kérvény tárgyát és esetleges alapját, a kérvény második része pedig ott, ahol az szükséges, az indokolást kell hogy tartalmazza. Ugy a kérés, mint az indokolás lehető egyszerű, könnyen érthető, tárgyilagos, tiszteletteljes rövid és legyen.

Egy kérvényben rendszerint csak egy kérést szabad előadni, vagyis egy kérésben csak egyféle dolgot lehet kérni.

Két vagy több személy is adhat be egy közös kérvényt, melyet valamennyi kérelmezőnek alá kell írni.

A kérvénynek ugynevezett külzetet írni okvetlenül nem szükséges, valamint ugynevezett befejezést sem.

Szükséges, hogy a kérés az esetleg megkivánt mellékletekkel kellően fel legyen szerelve. Szükséges, hogy a bélyegköteles kérvény, mint esetleges mellékletei a megfelelő okmánybélyeggel legyenek ellátva. — Ha a kérvény bélyegköteles, a mellékletei is bélyegkötelesek, ha pedig a kérvény nem

— Soha! — kiáltott a miss — inkább véget vetek az életemnek. Hát más mód nincs?

— Alig. Csakis úgy segíthetnék, ha valaki átengedné fogait és egy gyorsan végzett műtéttel azon melegében az ön inébe helyeznének el. De hát erre aligha akad vállalkozó.

Mint az átcikkázó villám, ugy esett Sarah tekintete Ellenre.

— Ellen, vesd alá magad a műtétnak és életfogytig magamnál tartom anyádat.

A fiatal leány habozás nélkül rohant az orvoshoz és egész önkívületben kiáltott:

— Rendelkezzék velem, orvos ur.

Hajmeresztő látvány következett, melyet az orvos egy asszisztens segítségével végzett.

Lord Stephenson, a ki eddig megkövülve állt, gépileg vezette le jegyesét a szánkóig.

Sarahnak nem volt szabad beszélnie. Nem is kényszerítette erre senki.

Clavetonné másnap elhagyta a házat, fölgerjedve leánya szeretetének ilyen kizsákmányolásán.

Ugyanaznap estefelé egy levelet hoztak Sarah czimére, ez volt benne:

»Miss Sarah!

Vannak dolgok, melyeket ön nem képes megérteni és nem is iparkodom ezeket részletezni Miss, én ezennel visszaadom a szavát. Ön már megelőzött ebben ott az orvos műtermében. Én, habár kissé szeszélyes, de olyan nőt véltem önben feltalálni, akinek helyén van ugyan az esze, de szívének is enged egy-két szót, ha erre kerül a sor. Csalódtam. Kegyetlenül fájt e csalódás, de már végeztem vele.

Önnek, kedves Sarah ismét vannak szép fogai, ha szíve nincs is. A kis Ellennek ellenben mesterséges fogai vannak, de a szíve az hamisithatlan. Ő megérdemli és meg is érti, ha szeretik. Kárpótlással tartozunk neki azért a négy fogért, amelyekkel most ön ékeskedik. Szívem szerint érzett kötelességemet teljesíteném, mikor én adom neki e kárpótlást egy őt mélyen szerető és örökké tartó szívet biztosítva számára. Tegnap eljegyeztem és két nap múlva felesége lesz az ön kis áldozata

Stephenson Harrynak.«

Kövér Ilma.

bélyegköteles, ugy a mellékletei is bélyegmentesek.

Ha a bélyegköteles kérvényhez szegénységi bizonyítvány van csatolva, akkor sem a kérésre, sem mellékleteire bélyeget tenni nem kell, de ugy a kérvényre, mint mellékleteire reáirandó, hogy a csatolt szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentes.

(Folyt. köv.)

HIREK.

* **A lövöldöző adós.** Érdekes esküdszéki tárgyalás volt Miskolczon. Varga Elemér vasuti üzletvezetőségi tisztviselő május 12-én az üzletvezetőségi épületben rálőtt hivatalnoktársára, Kertész Károlyra és karján súlyosan megsebesítette. Varga ezt azért cselekedte, mert Kertész uzsorakamatra pénzt adott neki kölesön és a kölesön megfizetéseért zaklatta. Varga, aki családos ember, kétségbeesetten elbujdosott és háromnapos bolyongás alatt öngyilkosságot akart elkövetni, de meggondolta a dolgot. Harmadnap bejött az üzletvezetőségbe, ahol meglátva Kertészt, rálőtt. A tárgyalást Lehoczky Sándor törvényszéki elnök vezette. A közönség a termet zsufolásig megtöltötte. A bizonyító eljárás után Bulyovszky Gusztáv ügyész a vádlott megbüntetését kérte, mire Kovács József dr. védő a vádlott fölmentését kérte. Az esküdtek a vádlottat nembünösnek mondván ki, a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

* **Vasuti szerencsétlenség Zágráb közelében.** Zágrábról jelentik: A Varasdról Zágráb felé elindult személyvonat Save-Makos állomás közelében sintörés következtében kisiklott. Zágráiban a délelőtti folyamán terjedt el a szerencsétlenség híre s nagy izgatottságot okozott, mert azt híresztelték, hogy a szerencsétlenségnek több halottja és sebesültje van. A zágrábi üzletvezetőséget valósággal megostromolták a kérdezősködők, a mig megérkezett a hivatalos jelentés, mely szerint a szerencsétlenség nem oly nagy, mint a hogy az első pillanatban hitték. A kisiklás következtében ugyanis csak a lokomotivvezető halt meg s a fűtő sebesült meg súlyosabban. Az utasok közül néhányan könnyebb sérüléseket szenvedtek. A m. kir. államvasutak igazgatósága jelenti: A Csáktornyáról Zágráb felé menő 6402. sz. személyvonat f. hó 21-én Novimaron állomás előtt a nyílt pályán eddig ismeretlen okból kisikamlott és több jármű többé-kevésbé megrongálódott. A vonat mozdonyvezetője meghalt. Két utas, három alkalmazott jelentéktelen sérülést szen-

vedett. A kisiklott járművek a pályát eltorlaszolván, az akadály elhárításáig az áruforgalom szünetel; az utas- és podgyászforgalom pedig átszállással, illetve áthordással tartatik fenn. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

* **Megrabolt vasuti hivatalnok.** Weber Ferenczet, a szlavoniai drávavölgyi vasut hivatalnokát reggel 4 órakor a Belicse közelében levő Zelasz-erdőben két fölfegyverezett ember megtámadta és elrabolt tőle egy 10,000 koronát tartalmazó dobozt. A tettesek nyomtalanul eltűntek. A vasut igazgatósága 500 korona díjat tűzött ki a tettesek kinyomozására.

* **Kedvezményes vasuti jegyek a magyar fürdőkhöz.** A kereskedelmi miniszter azt tervezi, hogy a magyar fürdőkhöz egész olcsó vasuti menettérti jegyek kiadását fogják elrendelni. Ezen jegyeknek két heti érvényességük lesz s nemcsak fürdőink látogatottsága, hanem turisztikánk fejlődése szempontjából is bizonyára üdvös hatást fognak gyakorolni.

* **Vasuti baleset.** Besztercebányán, a felső gerebi őrháznál majdnem halálos kimenetelű szerencsétlenség történt. A vasuti őr, aki valami oknál fogva eltávozott, egy kis paraszt fiura bizta a szolgálatot, aki — bár tudta, — hogy vonat fog jönni, mégsem zárta el a sorompót. A reggeli tehervonat éppen akkor ért a vasuti őrházhoz, amikor a pályatesten keresztül egy szekér ment végig és a robogó vasszörnyeteg neki ment a gyenge faalkotmánynak, a melyet teljesen összetört. A szekérben ülő fuvaros még idejekorán kiugrott és így emberéletben nem esett kár.

* **Nagymihály—Ungvár.** Évek óta új és új tervek merülnek a Nagymihály és Ungvár közötti forgalom létesítésére. Oly szerencsétlen kezekben van azonban mindig az ügy, hogy dülőre sohasem vihető. Ezelőtt Bernáth Dezső, a nagykaposi kerület egykori képviselője volt a Nagymihály—Szobráncz—Ungvári vasut uttörője, de ugy látszik, terve nem volt kivihető és dugába dőlt. Legutóbb Kober Simon budapesti vállalkozó Bánócz—Málcza—Vaján—Kaposon át akarta az Ungvárra terjedő vasutat kiépíteni, azonban váratlan halála e tervtől is elterelte a közfigyelmet. Most ismét Nagymihály—Szobráncz—Ungvár dominál, amennyiben motor-üzemű helyi érdekű vasut létesítése czéloztatik.

* **Lopás a vasuti állomáson.** A szombat-helyi nagy állomáson Kovács Jenőné, homonnai lakos, állami tanítónő kárára ösmeretlen tettes ellopott egy sárga bőrtárczát, melyben 66 korona készpénz volt, továbbá egy 114

korona értékű, laposfonatu arany nyaklánczot, melyre Szűz Mária képe volt erősítve és egy féljegy váltására szóló vasuti igazolványt. A tárgyak hiányát a tanítónő csak akkor vette észre, mikor a Mezőlaborcz felé induló vonatra felszállott. A károsult feljelentést tett az ösmeretlen tolvaj ellen, akinek nyomozása most folyamatban van.

* **Sárosvármegyei összekötő vasut.** A kereskedelmi miniszter báró Sennyei Miklós czigándi nagybirtokosnak az államvasutak Sárospatak állomásától Karád község, Lajosmajor, Borsótanya, Nagyhomoktanya, Ricsé, Lácza, Perbenyik, Királyhelmeicz, Boly, Kéke és Szinyér községek határain át Radig, ezen vonalból a Nagyhomoki pusztánál való elágazással Karcza és Kiskövesd községek határain át az államvasutak Bodrogszerdahely állomásaig, továbbá Laczánál való elágazással Nagytárkányig, Királyhelmeicznél való elágazással egyrészt Bacska község határain át Bottyánig, másrészt Leleszig és végül Bolynál való elágazással Szentesig vezetendő keskeny nyomtávu, gőzüzemű h. é. vasutvonalakra az előmunkálati engedélyt 1 évre megadta.

* **Vasutaink bevételei.** A most közzétett kimutatás szerint július havában az összes hazai vasutvonalakon a bevétel 25,005.739 K volt, vagyis kilométerenként 1370 K = 1.20%. Az előző év július havához képest az idei bevétel 461.150 K-val, vagyis kilométerenként 17 K-val volt nagyobb. Az év elejétől július végéig az összes bevétel 168,722.575 K volt, ami kilométerenként 9248 K-nak felel meg; ez 250 K = 2.8%-kal több a tavalyinál. Az összbevétel többlete ez évben a tavalyihoz képest 5,660.393 K. A bevételekből 48.6 millió korona esik a személy- és 120 millió korona a teherforgalomra.

* **Tolvajok a vonaton.** Özv. Horváth Lajosné, aki egy magyar földbirtokosnak az özvegye, Berlinből, ahová férje halála után állandó tartózkodásra költözött, a minap Budapestre utazott rokonai látogatására. A vonaton elaludt, mialatt ellopták a mellette elhelyezett kényeztetését, amelyben körülbelül 1000 koronát érő ékszer volt. Horváthné nyomban Budapestre való megérkezése után megvette a feljelentést az utazó tolvajok ellen.

* **Vasuti koncessziók Chinában.** A chinai államférfiak most már felismerték a vasutak jövedelmezőségét és agítálnak minden koncesszió ellen, mely külföldieknek adatik meg. A Canton-Hankow vasut amerikai vállalkozóinak mindenféle nehézségeket támasztottak és igyekeznek 7 millió tael-ért az

egész vasutat tőlük visszavenni. Egy angol vállalkozás, a Canton-Kowloon vasut ellen a kereskedők tüntettek. — A chinai vasutak vezérigazgatója, Shenk-Kung Pao arra törekszik, hogy a Peking-Hankow közötti vasutat merőben chinai vállalkozóknak juttassa. — Tientsinben egy vasuti iskolát létesítenek, melynek célja európai szakemberek vezetése mellett chinai tanulókat a vasutépítésben kiképezni.

* **Uj katonajegyek Szolnok és Sarajevo között.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülésünk szerint Szolnok és Sarajevo egymásközi forgalmában Czegléd-Bosnabrod utirányon át eddig érvényben volt 9.56 K áru katonajegyek folyó évi augusztus hó 15-én bevonattak s helyettük mondott naptól kezdve Tisza-Alpár—Kiskunfélegyháza—Bosnabrod utirányon át új katonajegyek lépnek életbe 9.16 korona menetdíjjal.

* **A világ legkényelmesebb vasutja.** A new-york-chicagói úgynevezett Pennsylvania vonalon legutóbb új luxus-vonatjáratot rendszeresítettek, mely úgy a vonat menetsebességét, valamint a kocsik berendezését s az utazó közönség kényelmét tekintve, felülmúl minden eddigi vasutat. A vonat a 905 angol mértföld hosszú utat 18 óra alatt teszi meg, mely idő 16¹/₂ órára redukálódik, ha leszámítjuk a vonatnak az állomásokon való tartózkodási idejét s a menetsebesség csökkenését a hidakon és kisebb ívű kanyarulatoknál. A vonat minden kocsija villamvilágításra van berendezve, könyvtárral, dohányzó-, étkező- és szalonkocsival van ellátva, azonkívül pedig egy olyan kocsi is van hozzákapcsolva, amelynek nyitott oldalai lehetővé teszik, hogy az utasok a vidék szépségeiben gyönyörködhessejenek.

* **A vasut felelőssége.** Egy vagyonos kereskedő felesége fürdőhelyre utazott. A gyorsvonat nyolcz percz késéssel érkezett arra az állomásra, a hol, ha nyomban tovább akart utazni, egy másik vonatra kellett átszállnia, még pedig két sínpáron keresztül. A nő, nehogy lekéssék, miután a vonat személyzete nógatta a továbbutazókat, hogy már csak két percz áll rendelkezésükre, gyorsan felkapta utipodgyászát és azzal kezében keresztülfutott a sínpáron, hogy még idejében átszállhasson. Futás közben azonban a síneken megbotlott és oly szerencsétlenül esett el, hogy súlyos lábtörést szenvedett. A baleset folytán ötezer korona kártérítés erejéig kártérítési pert indított a vasut ellen. A vasutat képviselő kincstári ügyész a kár-

térítésről hallani sem akart. A bíróság megállapította a vasut felelősségét és kötelezte az 5000 korona kártérítés megfizetésére. A legfőbb bíróság indokolása szerint a késedelem folytán a vasut az átszálló utasokat szokatlan sietésre kényszerítette, az átszállásnál nem állott rendes, sima ut a rendelkezésre, hanem sineken kellett keresztülhatolni. A panaszost semmiféle gondatlanság nem terheli. A vonatszémélyzet által sarkalva, rohant a másik vonathoz és csak természetes az is, hogy kézipodgyászát magával vitte. Az átszállás közben történt balesetért, a melyet nem az utas vigyázatlansága eredményezett, a vasut anyival is inkább felelős, mert ha a gyorsvonat nem késik nyolcz perczel, hanem több idő áll rendelkezésére az utasnak, akkor átszállás közben ilyen baleset előreláthatólag nem következik be.

* **Sziklaomlás.** Bécsből jelentik, hogy Lendgastein és Taxenbach között sziklaomlás volt, melynek következtében két állomás között a forgalom szünetel. A közlekedés átszállással sem történhetik. Hogy meddig tart a forgalomzavar, bizonytalan.

* **Közuti jegyek mint sorsjegyek.** Mexikó város közuti villamos vasutján érdekes ujtással próbálkoznak. A vállalatot ugyanis a menetjegyek eladásánál érzékenyen megkárosították s bár a felügyelő személyzetet megszorították, sőt még titkosrendőröket is alkalmaztak, nem voltak képesek a csalók nyomára akadni. Az igazgatóság tehát most mással tesz kísérletet. A kocsikat használó közönség javára minden hónapban sorsjátékot rendez, amelyen minden jegy játszik, melyet az előző hónapban váltottak. Minden menetjegy egyszermind sorsjegy is, s aki a kocsikat használja, annak gondja van arra, hogy a kalauztól a jegyet tényleg meg is kapja. A jegyeket most már nem adják vissza a kalauznak, hogy még egyszer kiadhassa s a kalauz sem használhatja föl az eldobott jegyeket, mert mindenki mngörzi, remélvén, hogy nyerni fog vele. Bár havonta több ezer pezetát sorsolnak ki, ez ujtás folytán a társaságok jövedelme mégis szaporodik.

* **Uj bányavasut.** Munkács és Beregszász között gazdasági szempontból, Resiczabányáról pedig Anináig ipar, illetőleg keskenyvágányu bányavasutat létesítenek.

* **A bodrogi gazdasági vasut** közeledik a megvalósuláshoz. A vasut, amely Zemplénvármegye legtermékenyebb, szinmagyarakta, mintegy 150,000 kat. holdat magában foglaló vidéknek úgy gazdasági, mint közforgalmi, szociális tekintetekből egyaránt nélkülözhetetlen fejlődési tényezőjéül kínálkozik, egyelőre Királyhelymel Sárospatak, esetleg Bodrogszerdahelyvel kötné össze, il-

letőleg a két végállomás mellett csatlakoznék a magyar királyi államvasutak sátoralja-ujhely-máramarosszigeti és s.-a.-ujhely-budapesti vonalaihoz. Később a vidék felső, ugynevezett Latorcza menti része is bevonatnék a hálózatba. Az első sorban kiépítendő hálózat — körülbelül hatvan kilométernyi hosszúságban — a Tisza-Bodrog által alkotott félsziget azon részét érintené, amelyek a közlekedési viszonyok mostohasága miatt úgy gazdasági, mint minden egyéb tekintetben igazán tespedésre vannak kárhóztatva ezen okból — daczára a talaj termékeny voltának — a kényszerű gazdasági egyoldalúság meddővé tette a nép törekvését, sőt a munkaalkalom hiánya sokakat az Amerikába való vándorlásra készítetett. A vasut előreláthatólag a legrövidebb idő alatt gyökeresen át fogja alakítani a Bodrogi gazdasági viszonyait. A biztos, gyors, olcsó közlekedés a jutalmazó új gazdasági üzemágakat fogja életre kelteni, aminők a czukorrépa, czikória, kender- és dohánytermelés. Alkalm nyílik a mezőgazdasági ipari vállalkozásra, valamint a mezőgazdasági melléktermékek könnyű értékesítésére. A munkás tavasztól késő őszig fog kereshetni, míg ideáig az utolsó kéve megkötése nagyban az utolsó kereset is volt. A Bodrogi érdekeltisége élén Majláth József gróffal és Sennyey Miklós báróval — az arad-csanádi gazdasági vasutat véve mintául — részvénytársasággá alakul és az 1 400,000 koronára előirányzott alaptőke beszerzésére 14,000 darab 100 korona névértékű részvényt bocsát ki. S hogy a részvények megszerzését a kisebb existenciáknak is biztosítsa, a részletfizetés nagyobb kedvezményét nyújtja. Különben az érdekelt községek a vasut által nyújtandó előnyök mértéke szerint tetemesebb vagy kisebb mennyiségű részvények jegyzésével támogatják a vállalatot. Sárospatak város például 100 ezer korona értékű részvény megvételét határozta el, s azonkívül az építendő vashidat, tereit, utjait s esetleg utezáit is ingyen hajlandó a társulat céljaira átengedni.

IRODALOM.

A vasuti alkalmazottakról való gondoskodás kérdése. Dr. Kiss Jánosnak: A vasuti alkalmazottakról való gondoskodás kérdése a washingtoni nemzetközi vasuti kongresszuson cz., több lapszámon keresztül megjelent közérdeklő czikkorozatáról különlenyomatot készítettünk. A 84 oldalra terjedő tanulmány szerkesztőségünkben kapható. Ára 1 korona.

* **Vasutasok könyve.** Dr. Filesz Lajos, a kolozsvári üzletvezetőség általános osztályában beosztott fogalmazó, könyvet adott ki, a mely tájékoztatóul szolgál a tényleges és nyugdíjas vasutasok s azok családját érdeklő

összes hivatalos és magán jellegű személyi ügyeiben. A könyv a tudnivalókat ügyes csoportosítással és érthető, könnyű stílusban adja elő, a mi a közhasználatra való teljes alkalmasságát bizonyítja. Miután alkalmazottaink a személyi ügyekben kellő tájékozottsággal nem bírnak s épen ezért legtöbbször mások segítségét kénytelenek igénybe venni, ha valamely ügyükben eljárni akarnak. Annál fogva célszerű volt a szükséges tudnivalók összeállításával módot nyújtani arra, hogy mindenki mások segítségével, utbagazítása nélkül eljárhasson az ügyeiben. Ajánljuk a könyvet olvasóink figyelmébe. Ára 2 korona s kapható a szerzőnél Kolozsvárott.

Magyar Vasuti Szaknaptár. Közlekedési Almanach és Sematizmus. Szerkeszti Récsy Emil máv. főmérnök. Második évfolyam. A „Magyar Vasuti Szaknaptár“ második évfolyama sokkal gazdagabb tartalommal jelenik meg, mint az előző évfolyam. Egész tárházára akadunk e naptár idei kiadásában azoknak a gyakorlati és elméleti tudnivalóknak, statisztikai adatoknak, amelyek egybeült ilyen formában egyáltalában föl nem lehetők. A közel 1000 oldalra kiterjedő értékes naptárt a közlekedési vállalatok alkalmazottai 3 koronáért rendelhetik meg.

A leányról.

— Szellemes mondások. —

Kevés öröm, sok bántódás: ez a szerelmesek sorsa. Tanulják tünni a szenvedéseket. Athosnak nincs annyi nyula, Hyblának annyi méhe, Pallas fájának (az olajfának) annyi gyümölese, a tenger partjának annyi kagylója, mint a mennyi gyötrelme van a szerelemnek. Reánk lőtt nyilai epébe vannak áztatva.

Ovidius Naso.

A leány esküje, hűsége délibáb: bolond, aki fellegvárát építi belé.

Jókai Mór.

Ha szeretni kezd a lányka,
Zsenge kis leányzó,
Olyan, mint a rózsabokor,
Pünkösdkor virágzó.
Rózsa itt, rózsá ott,
Rózsa minden ágon,
Virít ő is — neki is
Minden e világon.

Jeszenszky Danó.

A legtermészetesebb sorrend a világon: leány, aszszony, anya; — vannak azonban leányok, a kik kifelejtik a sorrendből a középsőt.

Márkus József.

Mennyivel többet érnek azok a fiatal nők, kiket úgy hívnak, hogy „ballerina“ s „színésznő“ azoknál, kik a „jőnevelésű fiatal leány“ nevet viselik; mert

míg manapság a ballerina a szerelem álarca alatt csak a férfi pénzét esalja ki, addig a jőnevelésű fiatal leány szívét rabolja ugyanezen álarca alatt el. A pénz munkával újra megszerezhetjük, de elrablott szívünket gyakran, visszavonhatatlanul örökre elvesztettük.

Nemestóthi Szabó Béla.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

6. 2. 10. 5. Hazánk egyik büszkesége.
8. 2. 1. Hasznos házi állat.
12. 7. 3. A vasut egyik kelleke.
6. 9. 10. Európai nemzet.
1. 11. 3. Mindenkinek első.
4. Betű az abc végéről.
1—12. Nemzeti hősnök.

A talány minden helyes megfejtője, a ki a megfejtéshez 50 fillér csomagolási díjat mellékel, egy értékes jutalom-könyvben részesül.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő f. évi szeptember hó 29. A helyes megfejtést szeptember hó 31-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás“ 38-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Meg van a béke!

A 8 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

K. B. Bpest. Jobbulást kívánunk. A mielőbbi viszontlátásra!

Elefánt. A kérdés ebben az alakjában igen kényes. Megengedi, hogy a válasz elől kitérünk.

Fifi. Ne menjen el. Az ilyen ígéretek mögött rejlik valami. Jobb az óvatosság.

R. Ernő Bpest. Tessék beküldeni. Így látatlanul nem nyilatkozhatunk. Különbösen előre is jelezzük, hogy tárczákkal bőven el vagyunk látva, s így csak az igit jókat adjuk ki.

Cs. D. Hogy a kérvénynek minő sorsa lesz, azt mi nem tudhatjuk előre. Mindenesetre kísértse meg.

A bűn hazája. Elég jó gondolat van benne, de a kidolgozás gyöngé. Ez okból nem közölhetjük.

F. Ella. Arcszépítő szereket nem ajánlunk. Használjon a mozdáshoz jó tiszta hideg vizet, a fiatal leányok arczbőrét az szépíti meg.

A csolnak titka, Majd holnap, Ifju álmok, nem közölhetők.

Több levélre és kéziratra jövő számunkban felelünk.

Kiadótulajdonos: Zsivkovics Antal.

temetve ; sohasem járt fel hozzá kísérteni, csak most
még egyszer . . . utóljára ! . . .

Felvette a földről a kísértetidező kis levelet és
míg letörülte a fehér arczán végigfolyó könnyeket,
csöndesen mormogta : Szegény Margitom, az én ha-
lottnak már régen elkészült az a tiz láb hosszú,
öt láb széles, csöndes, néma, fekete sir . . .

KÜZDELEM.

Ki akar altiszti vizsgát tenni?

Az rendelje meg lapunk szerkesztőségében
a legjobb

altiszti vizsgára előkészítő
kézi könyvet,

mely könnyed modorban s élvezetes elő-
adásban, lehetőleg rövidítve, tartalmazza az
egész vizsgaanyagot.

SZÜTS JENŐ

eddig megjelent könyvei lapunk szer-
kesztőségében megrendelhetők.

Szívtörténetek, elbeszélések 2 K

Beteg emberek, elbeszélések 2 „

Vérnyomok a hóban, regény 2 „

Pokol, regény 2 „

A szerelem csődje, regény 2 „

Lapunk előfizetői bármelyik könyvet

egy korona

kedvezményes áron megszerezhetik.

Értesítés!

Értesítjük az érdeklődőket, hogy a

Vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét

a közm. és közlekedési m. kir. miniszter 15841/1888. sz. rendelete alapján
összeállítottuk és kiadtuk. *E jelenleg valóban hézagot pótló munka*

ára 3 korona.

A „HALADÁS” szerkesztősége.

Előfizetések szerkesztőségünkhöz küldendők.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ „Arany szarvas”-hoz címzett gyógyszerárában MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arcz- és kézbornek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer. az arczot a redőkktől késő korig megóvjja, egy téglly 1 kor. Hozzá Iris halzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rózsás és crém színűben, 1 kis dohoz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájsessentia** néhány cseppel egyszeri szájtörléssel, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinficálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszeremet nem használták és fogfájás van, ajánlatk a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkoporsódást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rácz Jenő keleti „Balzsam bajuszpedrője”** soha meg nem meg nem avasodó, zsrimentes balzsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajszszinhez alkalmazható. 1 kis dohoz ára 30 fillér. 1 nagy dohoz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszembalzsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

Migrain, főfájás, nátha ellen betörzsölő és szárazoló szer, Jassmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Képes fagykenőcs. 1 téglly 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 dohoz ára 1 korona. **Szőrvesztőnek** Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona. **Ruh Crúhatka ellen** Naphol kenőcs. 1 kis téglly 1 korona, — nagy 3 korona. **Köszvény ellen** I—II. számú Tengeri köszvény olaj. 1 üveg ára 1 K. Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölhívjuk: úgy, hogy általában házi szerek gyáránt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TORÖK JOZSEF** gyógyszerterára, Király-utca 12. szám.

Özelszerítés kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívüli postai portóköltségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

